

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

(অসম, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়)

গোচৰ নং : লেখ আবেদন(দেৱানী) নং: ৮৩৬০/২০২২

আবু ছায়েদ মণ্ডল

পিতা: প্ৰয়াত আব্দুৰ ৰহমান মণ্ডল,

বাসিন্দা: অৱৰভিতা গাঁও,

পো. অ.- বালাৰভিতা,

জিলা- গোৱালপাৰা, অসম,

পিন- ৭৮৩১২৯।

বনাম

অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য ৪ জন

প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে, অসম চৰকাৰৰ আয়ুক্ত আৰু সচিব

পৰিবহণ বিভাগ, দিছপুৰ, গুৱাহাটী-০৬।

২/ সঞ্চালক

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ বিভাগ

অসম, উলুবাৰী, গুৱাহাটী- ৭৮১০০৭

কামৰূপ(এম)।

৩:কাৰ্যবাহী অভিযন্তা

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ বিভাগ

চান্দমাৰী

টি ভি ষ্টেচন ৰোড

তাৰাপুৰ

শিলচৰ

পিন- ৭৮৮০০৩

জিলা – কাছাৰ

৪:সহকাৰী কাৰ্যবাহী অভিযন্তা

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ মহকুমা

ধুবুৰী

পিন- ৭৮৩৩০১।

৫:ছেকচনেল অফিচাৰ

বুদুৰচৰ-বসন্তপুৰ ফেৰী সেৱা

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ

অসম

পিন- ৭৮২১৩৫

আবেদনকাৰীৰ অধিবক্তা : এম আৰ. পি মহন্ত

প্ৰতিবাদকাৰীৰ অধিবক্তা : অনুসূচিত জাতি, পৰিবহণ

লিংকড কেছ : ডব্লিউ পি(চি)/৬৫২১/২০২৩

আবু ছায়েদ মণ্ডল

পিতা: প্ৰয়াত আব্দুৰ ৰহমান মণ্ডল,

বাসিন্দা: অৱৰভিতা গাঁও,

পো. অ.- বালাৰভিতা,

জিলা- গোৱালপাৰা, অসম,

পিন- ৭৮৩১২৯।

বনাম

অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য ৪ জন

প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে, অসম চৰকাৰৰ আয়ুক্ত আৰু সচিব

পৰিবহণ বিভাগ, দিছপুৰ, গুৱাহাটী-০৬।

২/ সঞ্চালক

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ বিভাগ

অসম, উলুবাৰী, গুৱাহাটী- ৭৮১০০৭

কামৰূপ(এম)।

৩:কাৰ্যবাহী অভিযন্তা

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ বিভাগ

চান্দমাৰী

টি ভি ষ্টেচন ৰোড

তাৰাপুৰ

শিলচৰ

পিন- ৭৮৮০০৩

জিলা – কাছাৰ

৪:সহকাৰী কাৰ্যবাহী অভিযন্তা

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ মহকুমা

ধুবুৰী

পিন- ৭৮৩৩০১।

৫:ছেকচনেল অফিচাৰ

বুদুৰচৰ-বসন্তপুৰ ফেৰী সেৱা

অভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ

অসম

পিন- ৭৮২১৩৫

অধিবক্তা : শ্ৰী পি মহন্ত

অধিবক্তা : বিভাগীয় অধিবক্তা

অভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ অসম চৰকাৰ আৰু আন ৪ জন

আগত

মাননীয় ন্যায়াধীশ সঞ্জয় কুমাৰ মেধি

আবেদনকাৰীৰ অধিবক্তা : শ্ৰী পি মহন্ত, অধিবক্তা

উত্তৰদাতাসকলৰ অধিবক্তা : শ্ৰীমতী এম ডি বৰা, বিভাগীয় অধিবক্তা, পৰিবহণ।

শুনানিৰ তাৰিখ : ০৮.০৪.২০২৪

ৰায়দানৰ তাৰিখ : ০৮.০৪.২০২৪

ৰায় আৰু আদেশ

আবেদনকাৰীৰ বিদ্বান অধিবক্তা শ্ৰী পি মহন্তক শুনিলো। লগতে উত্তৰদাতাসকলৰ হৈ হাজিৰ হোৱা শ্ৰীমতী এম ডি বৰা, বিভাগীয় অধিবক্তা, পৰিবহণ বিভাগক শুনিলো।

২) একেজন আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা আৰু সংযুক্ত হোৱা এই দুয়োটা লেখ আবেদন এই সাধাৰণ ৰায় আৰু আদেশৰ দ্বাৰা নিষ্পত্তি কৰা হয়। ইয়াৰ লগত জড়িত তথ্যসমূহ তলত দিয়া ধৰণে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰিব পাৰি।

৩) ২৮.০৬.২০২২ তাৰিখৰ এন আই টি অনুসৰি আবেদনকাৰীয়ে সেই প্ৰক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল যিটো গোৱালপাৰা জিলাৰ বুঢ়াচাৰ-বসন্তপুৰ ফেৰী সেৱাৰ নিষ্পত্তিৰ বাবে আছিল। সেই অনুসৰি ০৯.০৮.২০২৩ তাৰিখৰ আদেশৰ ভিত্তিত ফেৰীখনৰ নিবিদা মূল্য ৫৩,৯৮,৬৫০ টকা (তেত্ৰিশ লাখ আঠনব্বৈ হাজাৰ ছশ পঞ্চাশ)ত নিষ্পত্তি কৰা হয়।

৪) আবেদনকাৰীৰ গোচৰটো হল যে অভিযান আৰম্ভ কৰাৰ লগে লগে আবেদনকাৰীয়ে বিচাৰি পাব পাৰে যে গোৱালপাৰা জিলা পৰিষদ আৰু মাটিয়া আঞ্চলিক পঞ্চায়তে আবেদনকাৰীৰ ফেৰী সেৱাৰ ৩.২ কিলোমিটাৰৰ ভিতৰত চলি থকা চাৰিজন ব্যক্তিক ফেৰী সেৱা নিষ্পত্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। ১৯৬৮ চনৰ ফেৰী নিয়ন্ত্ৰণ আৰু ব্যৱস্থাপনা নিয়মৰ ৩৫ নং নিয়ম (ইয়াৰ পিছত নিয়ম বুলি কোৱা হব) উলংঘা কৰাৰ অভিযোগত আবেদনকাৰীয়ে নিজৰ ফেৰী সেৱা বন্ধ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল আৰু দুই ফুট বাঁহৰ দলং আৰু আন এখন কাঠৰ দলংও নিৰ্মাণ কৰিছিল যাৰ বাবে ব্যয় কৰা হৈছিল।

৫) আবেদনকাৰীয়ে সেই অনুসৰি প্ৰথম লেখ আবেদন নং: ৮৩৬০/২০২২ যোগেদি এই আদালতৰ কাষ চাপিছিল।

৬) এই আদালতে তথ্য আৰু পৰিস্থিতি বিবেচনা কৰাৰ পিছত ১৯.০৭.২০২৩ তাৰিখে দ্বীপ জল পৰিবহণ সঞ্চালকক বেমিছনৰ প্ৰাপ্যতাৰ লগতে বাঁহ/কাঠৰ ফুট দলং নিৰ্মাণত হোৱা খৰচৰ পৰিশোধৰ সন্দৰ্ভত আহ্বান লবলৈ নিৰ্দেশ দি ১৯.০৭.২০২৩ তাৰিখৰ আদেশ প্ৰদান কৰিছিল।

৭) পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা নিৰ্দেশনাৰ ফলস্বৰূপে আবেদনকাৰীয়ে ২৪.০৭.২০২৩ তাৰিখে প্ৰতিনিধিত্ব দাখিল কৰিছিল। পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা প্ৰতিনিধিত্ব অৱশ্যে ০৯.০৮.২০২৩ তাৰিখৰ আদেশৰ ভিত্তিত আই ডব্লিউ টিৰ সঞ্চালকে নাকচ কৰিছে যিটো দ্বিতীয়খন লেখ আবেদনত প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয় হৈছে ডব্লিউ পি (চি) নং ৬৫২১/২০২৩।

৮) নিয়মৰ ৩৫ নং নিয়মৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি আবেদনকাৰীৰ বিদ্বান অধিবক্তা শ্ৰী মহন্তই দাখিল কৰিছে যে ক্ষতিপূৰণ বা বেমিছন বা কিষ্টৰ ধন ঘূৰাই দিয়াৰ নিষেধাজ্ঞা কেৱল স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত নন-ট্ৰেন্সফাৰ ফেৰী আৰু অন্যান্য কিছুমান ফেৰীৰ বাবেহে আৰু আবেদনকাৰীক আবণ্টিত ফেৰীখনৰ পৰিচালনাৰ এলেকাৰ ৩.২ কিলোমিটাৰ অঞ্চলৰ ভিতৰত অবৈধ পৰিচালনাৰ বাবে নহয়। বিদ্বান অধিবক্তাই ২২.০৩.২০১৮ তাৰিখে একে পৰিস্থিতিত আই ডব্লিউ টিৰ সঞ্চালকে গৃহীত কৰা আদেশৰ কথাও উল্লেখ কৰিছে য' ত লোকচান নিশ্চিত কৰা হৈছিল আৰু বেমিছন দিয়া হৈছিল।

২২.০৩.২০১৮ তাৰিখৰ আদেশত উল্লেখ কৰা WP(C) নং ৬৩৯৩/২০১৭ ত ৩০.১০.২০১৭ তাৰিখৰ আদেশো তেওঁ ৰেকৰ্ডত ৰাখিছে আৰু সেই অনুসৰি একেধৰণৰ দিশৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰিছে।

৯) ইয়াৰ বিপৰীতে বিদ্বান স্থায়ী অধিবক্তাই শ্ৰীমতী বৰাহে আৰম্ভণিতে দাখিল কৰিছে যে ০৯.০৮.২০২৩ তাৰিখৰ বিবাদিত আদেশটো এই আদালতৰ ১৯.০৭.২০২৩ তাৰিখৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি প্ৰথম ৰিট আবেদন অৰ্থাৎ ডব্লিউ পি (চি) নং ৮৩৬০/২০২২ত গৃহীত কৰা হৈছে আৰু উক্ত আদেশটো পৰ্যবেক্ষণৰ সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ এই আদালতে কৰা। ইয়াৰ উপৰিও দাবী কৰা হৈছে যে বিবাদিত আদেশে বিষয়টোৰ লগত জড়িত সকলো প্ৰাসংগিক কাৰক বিবেচনা কৰি এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছে যে আবেদনকাৰীজন ৰেমিচনৰ অধিকাৰী নহয়। বিদ্বান স্থায়ী অধিবক্তাই এইটোও দাখিল কৰিছে যে আবেদনকাৰীয়ে নিৰ্ভৰ কৰা ৩৫ নং নিয়মত কোনো ধৰণৰ ৰেমিছন দিয়াৰ কথা কল্পনা কৰা হোৱা নাই।

১০) প্ৰতিদ্বন্দ্বী দাখিলসমূহ যথাযথভাৱে বিবেচনা কৰা হৈছে আৰু এই আদালতৰ সন্মুখত ৰখা সামগ্ৰীসমূহ পৰীক্ষা কৰা হৈছে।

১১) প্ৰথম লেখ আবেদনখন আছিল লেখ আবেদন(দে)নং: ৮৩৬০/২০২২ যিটো ৰেমিছনৰ দাবীৰ বিষয়তো আছিল এই আদালতে এই আদালতে মোকাবিলা কৰিছিল আৰু ১৯.০৭.২০২৩ তাৰিখৰ আদেশত বিবেচনাৰ বাবে এটা পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল। ৬ নং অনুচ্ছেদত কৰা উক্ত পৰ্যবেক্ষণটো সুবিধাৰ বাবে ইয়াত তলত উলিওৱা হৈছে:

“৬. এই আদালতে নিজ নিজ বিতৰ্কসমূহ বিবেচনা কৰি আৰু অধিক বিশেষভাৱে বুঢ়াচাৰ বসন্তপুৰ ফেৰী সেৱাৰ অনুচ্ছেদ বিষয়াৰ লগতে ক্ৰমে আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ, ধুবুৰী মহকুমাৰ সহকাৰী কাৰ্যবাহী অভিযন্তাই জাৰি কৰা ১৩.১২.২০২২ আৰু ১৫.১২.২০২২ তাৰিখৰ যোগাযোগসমূহ বিবেচনা কৰি মত প্ৰকাশ কৰে যে সঞ্চালক, আই ডব্লিউ টিয়ে এটা ফোন লয় যে আবেদনকাৰীয়ে ৰেমিচনৰ লগতে

ভৰিৰ বাঁহ/কাঠৰ দলং নিৰ্মাণৰ খৰচৰ পৰিশোধৰ অধিকাৰী হব নেকি। এনে পৰিস্থিতিত এই আদালতে পুনৰ ১১ আগষ্ট, ২০২৩ তাৰিখে বিষয়টো ঠিক কৰে।”

১২) তাৰ ফলত আবেদনকাৰীয়ে ২৪.০৭.২০২৩ তাৰিখে প্ৰতিনিধিত্ব দাখিল কৰিছিল যত তেওঁৰ দাবীৰ ন্যায্যতা প্ৰদান কৰা হৈছে। সেই প্ৰতিনিধিত্বত মুকালমুৰা-ভাংগনমাৰী ফেৰী সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিভাগে গৃহীত কৰা ২২.০৩.২০১৮ তাৰিখৰ আদেশৰ উল্লেখও উল্লেখ কৰা হৈছিল।

১৩) ফেৰী নিয়মৰ ৩৫ নং নিয়মটো পঢ়িলে দেখা যাব যে ৰাজহুৱা ফেৰীৰ ৩.২ কিলোমিটাৰ ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত আন কোনো স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত ফেৰী চলাবলৈ অনুমোদিত নহয়। কিন্তু কিছুমান অধিক নিৰ্দিষ্ট শ্ৰেণীৰ লগতে কিছুমান স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত অপৰিবহণ ফেৰী চলাবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছে যাৰ বাবে ক্ষতিপূৰণ বা ৰেমিচন বা পুনৰ ধনৰ কোনো দাবী উক্ত নিয়মৰ দ্বাৰা কল্পনা কৰা হোৱা নাই। ৰেমিচন বিচৰাৰ দাবীটো এটা সক্ষমকাৰী বিধানৰ ভিত্তিত হব লাগিব আৰু উক্ত দাবীৰ বাবে ৩৫ নং নিয়মৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিবলৈ আবেদনকাৰীয়ে কৰা বিতৰ্কটো উক্ত নিয়মসমূহৰ সঠিক ব্যাখ্যা যেন নালাগে। ০৯.০৮.২০২৩ তাৰিখৰ বিবাদিত আদেশ পৰীক্ষা কৰিলে দেখা যাব যে প্ৰতিনিধিত্ব নিষ্পত্তি কৰাৰ সময়ত কিছুমান কাৰক বিবেচনা কৰা হৈছে যিবোৰ এই আদালতৰ মতে এনে বিবেচনাৰ উদ্দেশ্যৰ সৈতে প্ৰাসংগিক নহয়। আবেদনকাৰীয়ে চৰকাৰে অনুমান কৰা মূল্যতকৈ পাঁচগুণ বেছি মূল্য উল্লেখ কৰাটোৱে ৰেমিছনৰ দাবীৰ সৈতে কোনো সম্পৰ্ক লাভ কৰা নাই যিটো আবেদনকাৰীক আৱণ্টিত ফেৰীখনৰ পৰিচালনাৰ এলেকাৰ পৰা ৩.২ কিলোমিটাৰ ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত সংশ্লিষ্ট জিলা পৰিষদ আৰু আঞ্চলিক পঞ্চায়তে স্বীকাৰ্য্যভাৱে অবৈধভাৱে ফেৰী চলোৱাৰ বাবে কৰা হৈছে। আদেশত আচলতে কোৱা হৈছে যে এনে চাৰিখন ফেৰী প্ৰয়োজনীয় আদেশ দি বন্ধ কৰিবলগীয়া হৈছিল

যিবোৰে নিয়ম ৩৫ উলংঘা কৰি চলি থকা বুলি ধৰা পৰিছিল। এই আদালতৰ পৰ্যবেক্ষণ কাঠ/বাঁহৰ ফুট দলং নিৰ্মাণত হোৱা খৰচৰ পৰিশোধৰ দিশত যদিও বিবেচনা কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল, একেটা কথাৰ সৈতে জড়িত কৰা হৈছে ৰেমিচনৰ বাবে দাবী যিটো এনে ৰিমাণ্ডৰ উদ্দেশ্য নহয়।

১৪) এই আদালতে মুকালমুৱা-ভাংগনমাৰী ফেৰী সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত সঞ্চালকালয়ৰ ২২.০৩.২০১৮ তাৰিখৰ কাৰ্যালয়ৰ আদেশো বিবেচনা কৰিছে যত কম বেছি পৰিমাণে একেধৰণৰ পৰিস্থিতিত ৰেমিছনৰ আদেশ দিয়া হৈছিল। যদিও এই আদালতে লক্ষ্য কৰিছে যে ডব্লিউ পি(চি) নং ৬৩৯৩/২০১৭ত গৃহীত ৩০.১০.২০১৭ তাৰিখৰ আদেশত এনে কোনো কচৰং কৰাৰ নিৰ্দেশনা নাছিল, তথাপিও আবেদনকাৰীয়ে পৰিচালনা কৰা অঞ্চলত ফেৰী অবৈধভাৱে চলোৱাৰ বাবে ভোগ কৰা আইনৰ মূল্যায়নৰ বাবে এটা কচৰং কৰা হৈছিল।

১৫) ওপৰৰ কথাখিনিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি যদিও এই আদালতৰ মতে ১৯৬৮ চনৰ নিয়মাবলীত ৰেমিচন প্ৰদানৰ কোনো সক্ষমতা প্ৰদানকাৰী ব্যৱস্থা নাই, যিহেতু মুকালমুৱা-ভাংগনমাৰী ফেৰী সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত ২২.০৩.২০১৮ তাৰিখৰ আদেশৰ ৰূপত এটা নজিৰ উল্লেখ কৰা হৈছে আৰু লগতে এই দিশটোও যে তাৰিখৰ আদেশত প্ৰাসংগিক কাৰকসমূহ বিবেচনা কৰা হোৱা নাই ০৯.০৮.২০২৩ তাৰিখে যিটো দ্বিতীয়খন লেখ আবেদনত প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়, বিষয়টো নতুন সিদ্ধান্ত লবলৈ আই ডব্লিউ টিৰ সঞ্চালকলৈ ঘূৰাই পঠিওৱা হয়।

১৬) এই আদালতে ইতিমধ্যে লক্ষ্য কৰিছে যে ওপৰত উল্লেখ কৰা অনুসৰি ২৪.০৭.২০২৩ তাৰিখে দাখিল কৰা প্ৰতিনিধিত্বত মুকালমুৱা-ভাংগনমাৰী ফেৰী সেৱা সম্পৰ্কীয় ২২.০৩.২০১৮ তাৰিখৰ কাৰ্যালয়ৰ আদেশৰ উল্লেখ ইতিমধ্যে লোৱা

হৈছে। ইয়াৰ পিছত বৰ্তমানৰ গোচৰটো বিবেচনা কৰি থাকোঁতে পূৰ্বৰ আদেশটোও বিবেচনা কৰিব পাৰি।

১৭) এই আদেশৰ প্ৰমাণিত প্ৰতিলিপি লাভ কৰাৰ তাৰিখৰ পৰা ৬০ (ষাঠি) দিনৰ ভিতৰত পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা অনুশীলনটো সম্পূৰ্ণ কৰি ফলস্বৰূপে আদেশ গৃহীত কৰা হওক।

১৮) ওপৰত নিৰ্দেশ দিয়াৰ দৰে বিবেচনা কঠোৰভাৱে নিয়ম অনুসৰি কৰা হব।

১৯) লেখ আবেদন নিষ্পত্তি কৰা হল।

বিচাৰক

তুলনা সহায়ক